

LW 311

ПРАВЕН РЕЖИМ НА ДЪРЖАВНАТА СЛУЖБА

Приета: Прот. № 11 от 17.09.2011г.; изм. прот. № 15 от 24.06.2016 г.; изм. прот. № 4 от 26.09.2018 г.

Лектор: проф. д.н. Мария Нейкова

АНОТАЦИЯ

Основна цел на дисциплината е да запознае студентите с правния режим, въз основа на който се осъществява дейността по реализиране на задачите на държавното управление и осигуряващ постоянното функциониране на държавния апарат.

Използват се историко-правен и сравнително-правен подходи. Те спомагат изучаването и обяснението на институциите и елементите на държавната служба в миналото и сега да се извърши при сравнение с опита на други страни и изискванията на Европейската интеграция.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на дисциплината е да формира знания за това как функционира държавната служба като цяло. По-конкретните задачи, които си поставя дисциплината, са: създаване на знания относно нормативната основа на функционирането на държавната служба и правния статут на държавния служител; изследване, анализиране и формулиране на основните правни понятия и механизми, отнасящи се до държавната служба и държавните служители; разясняване на националното законодателство относно държавния служител и съпоставянето му с европейското законодателство; изграждане на знания и квалификация във връзка с интеграцията ни в ЕС;

ПРЕДПОСТАВКИ

Правният режим на държавната служба не е отделен отрасъл на правото, нито е отделен раздел на правната наука. Той е част от публично правните науки. Неговият обем, комплексност и специфика на отношенията, както и кръга на участниците в тези отношения налага необходимостта, той да се изучава като отделна правна дисциплина. Слушането на курса по дисциплината предполага наличието на знания от областта на конституционното и административното право.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Право	Избираема	3	30			30			30	
Данъчна администрация	Задължителна	6				30			30	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Определение на държавна администрация.

Разграничение между държавна администрация и публична администрация. понятие. Характерни черти. разграничение от публичната и от бизнесадминистрацията.

Тема 2. Система на държавната администрация.

Функционална и организационна структура. Централна и местна администрация. Нива и отрасли /сфери/ на администрацията.

Тема 3. Понятие за държавна служба.

Правни характеристики. Държавната служба като институция на държавата. Държавната служба като институт на административното право.

Тема 4. Нормативна основа на държавната служба.

Обща и специална нормативна уредба. Право и държавна служба. Общи и специални нормативни актове, които регулират отношенията в областта на държавната служба.

Тема 5. Историческо развитие на правната уредба на държавната служба и държавните служители. "Чиновническо право". Закони за държавните служители - стари и нови. Защо не е достатъчен Кодекса на труда? Перспективи на законодателството.

Тема 6. Принципи на държавната служба.

Същност и нормативна основа на принципите на държавната служба.

Тема 7. Държавни служители - понятие и правен статут.

Характеристики на понятието "държавен служител". Разграничаване на държавните служители от работниците, от работещите по граждански договор, тегобари и повинчари, народни представители, "органи на властта". Понятието "държавни служители" според Закона за държавните служители. Правен статут - обща постановка.

Тема 8. Видове и категории държавни служители.

Типове системи на държавните служители. Видове държавни служители. Основни категории държавни служители. Правно значение на вида и категорията на държавния служител. Рангове и чинове.

Тема 9. Длъжност и длъжностна характеристика на държавната служба.

Правна характеристика на длъжността в държавната служба. Роля в държавната администрация. Правни функции на длъжностната характеристика. Длъжностната характеристика като документ.

Тема 10. Професии и професионализъм в държавната служба.

Правен ред на определяне на професиите в държавната служба. Професии и правителство. Професионален елит. Професионална експертиза и консултация - правни аспекти. Професионализъм в държавната администрация

Тема 11. Изисквания за заемане на държавна служба.

Изисквания към образователното ниво, знания и професионални умения общо към държавните служители, произтичащи от съществуващото законодателство. Специфични изисквания за заемане на държавна служба. Изисквания за заемане на определена длъжност - правно значение. Принципът за еднакво третиране и недискриминация.

Тема 12. Ред за заемане на държавна служба.

Системи и процедури за подбор. Набиране на персонал за държавната служба. Обявяване на вакантните длъжности и резултатите от подбора на кандидат. Избор. Конкурс. Назначаване.

Тема 13. Кариера и движение на държавните служители. Атестиране. Повишение. Преместване.

Тема 14. Освобождаване от длъжност. Видове. Уволнение. Процедури. Основания. Право на обжалване.

Тема 15. Права на държавните служители. Общи права. Права, произтичащи от заеманата длъжност. Поощрения и награди. Компетентност и права.

Тема 16. Социално осигуряване на държавните служители. Задължителни и доброволни системи. Специфика на подхода в осигуряването.

Тема 17. Задължения на държавните служители. Задължения от административноправен характер. Вътрешно-служебни задължения. Обхват и ограничения на задълженията. Въпросът за подчинение и изпълнение на заповед.

Тема 18. Отговорност на държавните служители. Видове. Отговорност за незаконни актове, действия и бездействия.

Тема 19. Дисциплинарна отговорност на държавните служители. Дисциплинарни нарушения. Дисциплинарни наказания. Органи, които налагат наказанията. Актове за наказания. Обжалване.

Тема 20. Ръководни служители. Лидерство. Подбор. Правна характеристика. Школи и методи за подбор на ръководители.

Тема 21. Етика на държавните служители. Инфраструктура на етиката в държавната администрация. Разлика между неетично, незаконно и неправилно. Фактори, влияещи върху етиката на държавната служба. Етични кодекси. Корупция.

Тема 22. Професионално обучение и квалификация. Правна основа. Право на обучение. Връзка с издигането на служителя.

Тема 23. Европейска система на държавната служба - общ преглед. Европеизация на държавната администрация. Организационни системи на държавната служба. Ниво на правно регулиране.

Тема 24. Административна реформа и задачите на държавната служба. Отношенията "граждани - държавни служители". Менажерски техники и менажерски стил в държавната администрация. Модернизация.

КУРСОВА ЗАДАЧА

Предлага се списък от индивидуални задачи за всеки студент, които се разработват през семестъра. Защитата се провежда в края на семестъра.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Работата на студентите се оценява чрез семестриален изпит, който се провежда в устна или писмена (разработка на въпроси от конспекта) форма. При формирането на крайната оценка освен резултата от семестриалния изпит се има предвид и резултатите от разработената курсова задача. Това е и крайната оценка, която получава студента.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Джилджов А, М. Нейкова, Административно обсъждане, С., Авангард Прима, 2018
2. Къндева, Е., Б.Йорданов, Правен режим на държавната служба, С., Сиела, 2002
3. Къндева, Е. Публична администрация, Сиела, 1998
4. Къндева, Е. Ивона Спиридонова, Въведение в публичната администрация, ЦДО, НБУ, 1997
5. Костов, Д., Държавна служба, С., Сиби, 2002
6. Дерменджиев, Ив., Д. Костов, Д. Хрусанов, Административно право на РБългария, Обща част, С, 1995
7. Стайнов, П., А.Ангелов, Административно право на Народна република България , Обща част, С.1963
8. Къндева, Е., Е. Панайотова, Общини и общински дейности в развитите страни, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", С, 1994
9. Списание " Администрация", Управление и мениджмънт, течение 1993
10. Стайнов, П. Понятието длъжностно лице по административното право, Изв.Инст.правни науки, 1996, кн.1
11. Ангелов, А. По въпроса за статистическото изучаване на административно-управленческия персонал, Статистика, 1969, кн.5
12. Костов, М., За понятието държавна служба в системата на българското социалистическо право, сп. "Правна мисъл" - 4/1980
13. Astrid Auer, Christoph Demmke and Robert Polet, Civil services in the Europe of Fifteen : Current Situation and Prospects, Maastricht, EIPA, 1996
14. Jacques Ziller, Egalite et merite, Maastricht, EIPA, 1988

LW 311

ПРАВЕН РЕЖИМ НА ДЪРЖАВНАТА СЛУЖБА

Лектор: проф. д.н. Мария Нейкова

1. Предмет, система и метод на университетската дисциплина "Правен режим на държавната служба".
2. Понятие за държавна служба.
3. Държавни служители. Типове системи на държавните служители.
4. Държавни служебни правоотношения. Правният режим на държавната служба и трудовото право.
5. Основни принципи на държавната служба.
6. Длъжност и длъжностна характеристика в държавната служба.
7. Конституционни основи на държавната служба. Органи на управление на държавната служба. Общо и специално законодателство за държавните служители.
8. Закон за държавния служител - общи положения. Понятие и видове държавни служители според ЗДС.
9. Условия за заемане на държавна служба.
10. Възникване на служебно правоотношение. Процедури и акт за назначаване.
11. Постъпване на служба. Срок за изпитване. Заемане на стажантски длъжности. Служебно досие.
12. Задължения на държавния служител.
13. Задължения на органа по назначаването.
14. Права на държавния служител.
15. Рангове и повишаване в длъжност на държавните служители.
16. Изменение на служебното правоотношение.
17. Прекратяване на служебното правоотношение.
18. Защита срещу незаконно прекратяване на служебното правоотношение.
19. Отличия и награди на държавните служители.
20. Дисциплинарна отговорност на държавните служители. Основание, дисциплинарни наказания, дисциплинарно наказващи органи.
21. Производство и актове за налагане на дисциплинарни наказания на държавните служители.
22. Имуществена отговорност на държавните служители.
23. Служебна книжка и служебен стаж.
24. Спорове и контрол във връзка с правния статут на държавните служители.
25. Държавна служба в европейското административно пространство. Основни положения и принципи в държавната служба.
26. Статут на държавните служители в Европейския съюз.
27. Органи на управление на държавните служители в страни членки на Европейския съюз.

28. Обучение на държавните служители.
29. Етични стандарти на държавните служители.
30. Корупцията като явление и престъпление в държавната служба.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Джилджов А, М. Нейкова, Административно обсъждане, С., Авангард Прима, 2018
2. Къндева, Е., Б.Йорданов, Правен режим на държавната служба, С., Сиела, 2002
3. Къндева, Е. Публична администрация, Сиела, 1998
4. Къндева, Е. Ивона Спиридонова, Въведение в публичната администрация, ЦДО, НБУ, 1997
5. Костов, Д., Държавна служба, С., Сиби, 2002
6. Дерменджиев, Ив., Д. Костов, Д. Хрусанов, Административно право на РБългария, Обща част, С, 1995
7. Стайнов, П., А.Ангелов, Административно право на Народна република България , Обща част, С.1963
8. Къндева, Е., Е. Панайотова, Общини и общински дейности в развитите страни, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", С, 1994
9. Списание " Администрация", Управление и мениджмънт, течение 1993
10. Стайнов, П. Понятието длъжностно лице по административното право, Изв.Инст.правни науки, 1996, кн.1
11. Ангелов, А. По въпроса за статистическото изучаване на административно-управленческия персонал, Статистика, 1969, кн.5
12. Костов, М., За понятието държавна служба в системата на българското социалистическо право, сп. "Правна мисъл" - 4/1980
13. Astrid Auer, Christoph Demmke and Robert Polet, Civil services in the Europe of Fifteen : Current Situation and Prospects, Maastricht, EIPA, 1996
14. Jacques Ziller, Egalite et merite, Maastricht, EIPA, 1988

септември 2019